

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 16/2019(57-1))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV»
(ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «GORNA SYSTEMS LTD»)**

Ημερομηνία Απόφασης: 02 Οκτωβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στην παρούσα υπόθεση εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(2)(ε), 28(1) και 32(3)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

24(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

28(1): «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.»

32(3) «Απαγορεύεται –

(δ) η δημοσιοποίηση των ονομάτων ανηλίκων που εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες και η μετάδοση οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατόν να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς τους».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **27.05.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις υπό διερεύνηση πιθανές παραβάσεις, καλώντας τον οργανισμό να υποβάλει, εάν επιθυμεί, τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις του αναφορικά με την πιθανές παραβάσεις, γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Η Αρχή ενημέρωσε, επιπλέον, τον οργανισμό να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του Οργανισμού. Τέλος, αναφέρθηκε ότι εάν μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης η Αρχή καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθεί ο Οργανισμός να υποβάλει τις θέσεις του αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 10:

1. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε **ρεπορτάζ με θέμα «πεντάμηνο βρέφος που υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα»**, στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος **«Top Story»**, που δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου **7(I)/98** (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, το ρεπορτάζ, που μεταδόθηκε ως πρώτο θέμα, περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, τα πιο κάτω:

Τίτλοι ειδήσεων: **«Συγκλονισμός, οργή και αποτροπιασμός στην κυπριακή κοινή γνώμη. Πεντάμηνο βρέφος υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα».**

(συνέχεια)

- **Στέφανη Φλωρίδου:** «Επιστρέψαμε και πάμε αμέσως στο πρώτο μας θέμα, κυρίες και κύριοι. **Συγκλονισμό στην κυπριακή κοινή γνώμη προκαλεί η είδηση για πεντάμηνο βρέφος, το οποίο φέρεται να υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα. Το παιδί είναι Σομαλών γονιών** και μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, καθώς έφερε εκδορές και εξετάστηκε. **Τη ρήξη του παρθενικού υμένα επιβεβαίωσαν η γυναικολόγος του νοσοκομείου, η ιατροδικαστής Ελένη Αντωνίου και ο παιδοχειρουργός του νοσοκομείου. Η Αστυνομία προχώρησε στη σύλληψη του πατέρα του βρέφους,** ο οποίος αρνείται κάθε ανάμιξη. Ο πατέρας οδηγήθηκε το πρωί ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, το οποίο διέταξε την κράτησή του για πέντε ημέρες. Για το θέμα έχουμε στην τηλεφωνική γραμμή την πρόεδρο του Συμβουλίου «Φωνή», Αναστασία Παπαδοπούλου. Κυρία Παπαδοπούλου, καλό μεσημέρι».
- **Αναστασία Παπαδοπούλου:** «Καλό μεσημέρι».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Άφωνα μένει η κοινή γνώμη με το συγκεκριμένο περιστατικό. Θέλουμε ένα σχόλιο από εσάς. **Ενδεχομένως να πρόκειται για υπόθεση παιδικής πορνογραφίας;**»
- **Αν. Παπαδοπούλου:** «Δεν μπορώ να κάνω καμία εκτίμηση ως προς τα περιστατικά τα συγκεκριμένα της παρούσας υπόθεσης διότι βρίσκεται υπό διερεύνηση. Αυτό, όμως, που αναφέρατε με την παιδική πορνογραφία σημειώνω ότι πάρα πολλές υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας και υλικό παιδικής πορνογραφίας αφορά βρέφη. Δυστυχώς, το παρόν περιστατικό το οποίο έχει φθάσει στη δημοσιότητα δεν είναι το πρώτο και πιστεύω ότι ούτε και το τελευταίο θα είναι. Διότι αυτά δυστυχώς τυχαίνουν. Και τυχαίνουν και στην κοινωνία μας και στην Κύπρο και υπάρχει κίνδυνος για όλους και για όλα τα παιδιά μας. Τα περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης, οι καταγγελίες ή οι αναφορές, είναι πλέον καθημερινές. Ναι, πράγματι είναι πιο λίγες οι υποθέσεις που φθάνουν στη Δικαιοσύνη όταν αφορούν μικρά παιδιά και ο κύριος λόγος, πολύ μικρά παιδιά, όπως στην παρούσα περίπτωση. Και ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι ότι ένα παιδί κάτω από μια ηλικία τριών ή δύο χρονών δεν μπορεί το ίδιο να μιλήσει, δεν

μπορεί το ίδιο να σπάσει τη σιωπή του, για να πει ακριβώς τι του έχει συμβεί. Γι' αυτό τον λόγο, όμως, εξαρτόμαστε από μαρτυρίες και αντιδράσεις από τρίτους. Είτε αυτοί είναι οικείοι του παιδιού, από την οικογένειά του ή του κύκλου του παιδιού, είτε επαγγελματίες, όπως γιατρούς, που είναι η παρούσα περίπτωση. Μόνο αυτοί μπορούν, σε τέτοιες περιπτώσεις, να στοιχειοθετήσουν υπόθεση. Δυστυχώς είχαμε περιστατικά, που έφτασαν και στο Σπίτι του Παιδιού, όπου εμπλέκονταν πολύ μικρά παιδιά. Και επειδή δεν μπορούσαν τα ίδια να δώσουν μαρτυρία και σε αντίθεση με αυτή την υπόθεση δεν υπήρχε και ιατρικά ευρήματα τα οποία να αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας το τι έγινε ή ποιος εμπλέκεται, οι υποθέσεις δυστυχώς δεν μπορούσαν να προχωρήσουν».

- **Στ. Φλωρίδου:** «Συμφωνούμε απόλυτα με όλα αυτά που μας είπατε, απλά το θέμα παραμένει, κ. Παπαδοπούλου, πώς θα πείσουμε όλους αυτούς που γνωρίζουν να μιλήσουν, να σπάσουν τη σιωπή τους;»
- **Αν. Παπαδοπούλου:** «Με την ενημέρωση, με τη συνεχή ενημέρωση, το οποίο πρέπει να πω γίνεται και συμβάλλουν σε αυτό και τα ΜΜΕ, πριν λίγες μέρες κατ' ακρίβεια βρισκόμουν σε εκπομπή του σταθμού σας και μιλούσαμε γι' αυτό το φαινόμενο. Θέλω να επισημάνω σε όλους ότι πρώτον είναι και υποχρέωση νομική, πλέον, όποιος έχει σοβαρή υποψία να την καταγγέλλει. Αλλά πέραν από νομική υποχρέωση είναι ηθική υποχρέωση, γιατί κάποια παιδιά ή τα πλείστα παιδιά δεν μπορούν να προστατευτούν από μόνα τους. Πρέπει να επέμβουμε εμείς. Υπάρχει η «Φωνή», υπάρχει στην ιστοσελίδα της «Φωνής» σύνδεσμος με τον οποίο όποιος θέλει μπορεί είτε να προβεί σε καταγγελία είτε ακόμη και ανώνυμα να μιλήσει με εμπειρογνώμονες, οι οποίοι να δώσουν καθοδήγηση, βοήθεια και οποιαδήποτε άλλη πληροφορία χρειάζεται κάποιος. Απλά πρέπει ν' αντιληφθούμε ότι εμείς ως ενήλικες έχουμε αυξημένη ευθύνη και πρέπει να την αναλάβουμε, γιατί κανένας άλλος δεν μπορεί να προστατεύσει τα παιδιά μας, εκτός από εμάς».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Έτσι ακριβώς, κ. Παπαδοπούλου ευχαριστούμε πάρα πολύ για την παρέμβαση».

Σύμφωνα με επιστολή του Υπεύθυνου του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Αστυνομίας Κύπρου, Ανδρέα Αγγελίδη, προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ημερομ. **21.03.2019**, το Γραφείο Τύπου «σε καμία περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση» **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)**.

2. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε **ρεπορτάζ για «πεντάμηνο βρέφος που υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα»**, στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος **«Top Story»**, με αναφορά στον **πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε **ρεπορτάζ για «πεντάμηνο βρέφος που υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα»**, στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος **«Top Story»**, όπου **μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου που εμπλέκεται σε αστυνομική διαδικασία**, κατά παράβαση του Κανονισμού **32(3)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 21:00**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του **κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «Capital News»**, **ρεπορτάζ με θέμα «τη ρήξη παρθενικού υμένα» και τη «σεξουαλική κακοποίηση βρέφους πεντάμηνου βρέφους»**, που δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του **πατέρα του**, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το ρεπορτάζ μεταδόθηκε, που μεταδόθηκε ως πρώτο θέμα περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Τίτλοι Ειδήσεων: «Σοκ στην κοινή γνώμη. Πεντάμηνο βρέφος υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα. Συνελήφθη ο πατέρας. Δεν είναι η πρώτη φορά λέει η Αναστασία Παπαδοπούλου».

Ρεπορτάζ. Οθόνη: **ΣΟΚ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ – 5ΜΗΝΟ ΒΡΕΦΟΣ ΥΠΕΣΤΗ ΡΗΞΗ ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΥ ΥΜΕΝΑ – ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ.**

- **Παρουσιάστρια Ειδήσεων:** «Συγκλονισμένη είναι, κυρίες και κύριοι, η κοινή γνώμη από την υπόθεση σεξουαλικής κακοποίησης βρέφους μόλις πέντε μηνών. Γιατροί και ιατροδικαστής στο νοσοκομείο διαπίστωσαν ρήξη του παρθενικού υμένα. Για την υπόθεση συνελήφθη ο πατέρας του βρέφους, ο οποίος αρνείται κάθε ανάμιξη».

- **Δημοσιογράφος:** «Σοκ και αποτροπιασμό προκαλεί στην κυπριακή κοινή γνώμη η είδηση για τη ρήξη παρθενικού υμένα ενός βρέφους μόλις πέντε μηνών. Το κοριτσάκι μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας για χορήγηση εμβολίου. Όταν διαπιστώθηκε ότι έφερε εκδορές στην περιοχή των γεννητικών οργάνων το βρέφος εξετάστηκε από γυναικολόγο και παιδοχειρουργό του Νοσοκομείου. Τη ρήξη του παρθενικού υμένα επιβεβαίωσε και η ιατροδικαστής Ελένη Αντωνίου. **Οι γονείς του βρέφους κατάγονται από τη Σομαλία**, έτσι οι γιατροί διερεύνησαν το ενδεχόμενο της κλειτοριδεκτομής. Το ενδεχόμενο, όμως, αποκλείστηκε, **επιβεβαιώνοντας ότι πρόκειται για βιασμό**. Το κοριτσάκι νοσηλεύεται εκτός κινδύνου. Η μητέρα του βρέφους ισχυρίστηκε στους γιατρούς πως είχε δείξει στον σύζυγό της πώς να καθαρίζει το παιδί και ίσως αυτός στην προσπάθειά του να του προκάλεσε ζημιά. Η αστυνομία προχώρησε στη σύλληψη του πατέρα του βρέφους, ο οποίος αρνείται κατηγορηματικά κάθε ανάμιξη. **Ερωτήματα προκαλούνται στους ανακριτές αναφορικά με την άγνοια του ύποπτου για τη διεύθυνση της κατοικίας του, με την Αστυνομία ν' αναζητεί τον χώρο διαμονής του**. Ο ύποπτος πατέρας οδηγήθηκε το πρωί ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, το οποίο διέταξε την κράτησή του για πέντε ημέρες. Ο ύποπτος αναμένεται να ανακριθεί εκ νέου, όπως και η μητέρα του βρέφους, ενώ οι έρευνες της Αστυνομίας συνεχίζονται».

- **Παρουσιάστρια:** «Η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών είναι φαινόμενο, πλέον, της κοινωνίας μας, οι καταγγελίες είναι καθημερινές είτε η πρόεδρος του Συμβουλίου ΦΩΝΗ, Αναστασία Παπαδοπούλου, **σχολιάζοντας την υπόθεση σεξουαλικής κακοποίησης του πεντάμηνου βρέφους**. Δυστυχώς δεν είναι το πρώτο τέτοιο περιστατικό και δεν θα είναι ούτε και το τελευταίο, προειδοποιεί η κ. Παπαδοπούλου».

Οθόνη: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΗ ΒΙΑΣΜΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ: «ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ».

- **Δηλώσεις Αν. Παπαδοπούλου (από το πρόγραμμα Top Story της ίδιας μέρας):**
«Πάρα πολλές υποθέσεις παιδικής πορνογραφίας και υλικό παιδικής πορνογραφίας

αφορά βρέφη. Δυστυχώς, το παρόν περιστατικό το οποίο έχει φθάσει στη δημοσιότητα δεν είναι το πρώτο και πιστεύω ότι ούτε και το τελευταίο θα είναι. Διότι αυτά δυστυχώς τυχαίνουν. Και τυχαίνουν και στην κοινωνία μας και στην Κύπρο και υπάρχει κίνδυνος για όλους και για όλα τα παιδιά μας. Τα περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης, οι καταγγελίες ή οι αναφορές, είναι πλέον καθημερινές. Ναι, πράγματι είναι πιο λίγες οι υποθέσεις που φθάνουν στη Δικαιοσύνη όταν αφορούν μικρά παιδιά και ο κύριος λόγος, πολύ μικρά παιδιά, όπως στην παρούσα περίπτωση. Και ο κύριος λόγος γι' αυτό είναι ότι ένα παιδί κάτω από μια ηλικία τριών ή δύο χρονών δεν μπορεί το ίδιο να μιλήσει, δεν μπορεί το ίδιο να σπάσει τη σιωπή του, για να πει ακριβώς τι του έχει συμβεί. Γι' αυτό τον λόγο, όμως, εξαρτόμαστε από μαρτυρίες και αντιδράσεις από τρίτους. Είτε αυτοί είναι οικείοι του παιδιού, από την οικογένειά του ή του κύκλου του παιδιού, είτε επαγγελματίες, όπως γιατρούς, που είναι η παρούσα περίπτωση. Μόνο αυτοί μπορούν, σε τέτοιες περιπτώσεις, να στοιχειοθετήσουν υπόθεση. Δυστυχώς είχαμε περιστατικά, που έφτασαν και στο Σπίτι του Παιδιού, όπου εμπλέκονταν πολύ μικρά παιδιά. Και επειδή δεν μπορούσαν τα ίδια να δώσουν μαρτυρία και σε αντίθεση με αυτή την υπόθεση δεν υπήρχε και ιατρικά ευρήματα τα οποία να αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας το τι έγινε ή ποιος εμπλέκεται, οι υποθέσεις δυστυχώς δεν μπορούσαν να προχωρήσουν. Πρώτον είναι και υποχρέωση νομική, πλέον, όποιος έχει σοβαρή υποψία να την καταγγέλλει. Αλλά πέραν από νομική υποχρέωση είναι ηθική υποχρέωση, γιατί κάποια παιδιά ή τα πλείστα παιδιά δεν μπορούν να προστατευτούν από μόνα τους. Πρέπει να επέμβουμε εμείς. Απλά πρέπει ν' αντιληφθούμε ότι εμείς ως ενήλικες έχουμε αυξημένη ευθύνη και πρέπει να την αναλάβουμε, γιατί κανένας άλλος δεν μπορεί να προστατεύσει τα παιδιά μας, εκτός από εμάς».

Σύμφωνα με επιστολή του Υπεύθυνου του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Αστυνομίας Κύπρου, Ανδρέα Αγγελίδη, προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ημερομ. **21.03.2019**, το Γραφείο Τύπου «σε καμία περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση» **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)**.

Περαιτέρω, στις **20.02.2019** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα και τη σοβαρότητα του περιστατικού, είχε αποστείλει **Εγκύκλιο με αριθμό 4/2019** στους τηλεοπτικούς οργανισμούς, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν το εν λόγω θέμα με το δέοντα σεβασμό και ευαισθησία και ν' αποφύγουν την αναφορά σε αχρείαστες πληροφορίες **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β)**.

5. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 21:00**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του **κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «Capital News»**, ρεπορτάζ με θέμα **τη βία εναντίον παιδιού («τη ρήξη παρθενικού υμένα» και τη «σεξουαλική κακοποίηση βρέφους πεντάμηνου βρέφους»)**, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του Κανονισμού **24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

6. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 21:00**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του **κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «Capital News»**, ρεπορτάζ με θέμα **«τη ρήξη παρθενικού υμένα» και τη «σεξουαλική κακοποίηση βρέφους πεντάμηνου βρέφους»**, με αναφορά στον πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

7. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 21:00**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του **κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «Capital News»**, ρεπορτάζ με θέμα **«τη ρήξη παρθενικού υμένα» και τη «σεξουαλική κακοποίηση βρέφους πεντάμηνου βρέφους»**, όπου μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου που εμπλέκεται σε αστυνομική διαδικασία, κατά παράβαση του Κανονισμού **32(3)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 4.

8. Στις **21.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος **«Top Story»**, ρεπορτάζ με θέμα **«πεντάμηνο βρέφος οικογένειας από τη Σομαλία, το οποίο διαπιστώθηκε προχθές με ρήξη παρθενικού υμένα»**, που δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Τίτλοι Ειδήσεων (1^η είδηση): «Ανατροπή στην υπόθεση του πεντάμηνου βρέφους. **Όλα τα ενδεχόμενα ανοιχτά, πλην του βιασμού** λέει ο Μάριος Ματσάκης. Διέταξε διοικητική έρευνα για το περιστατικό το Υπουργείο Υγείας».

- **Στέφανη Φλωρίδου (Δημοσιογράφος):** «Επιστρέψαμε κυρίες και κύριοι και περνάμε αμέσως στο πρώτο θέμα των τίτλων μας και στην ανατροπή στην υπόθεση του πεντάμηνου βρέφους, καθώς δίστανται τώρα οι εκτιμήσεις των γιατρών σε σχέση με το τι ακριβώς συνέβη στο **πεντάμηνο βρέφος οικογένειας από τη Σομαλία**, το οποίο **διαπιστώθηκε προχθές με ρήξη παρθενικού υμένα**. Επισημαίνεται ότι ο Β. Διευθυντής της Παιδοχειρουργικής του Μακάρειου Νοσοκομείου, Ευθύμιος Τσιβιτανίδης, μίλησε χθες με βεβαιότητα ότι το παιδί έπεσε θύμα βιασμού, κι ότι νοσηλεύεται εκτός κινδύνου. Ο ίδιος ανέφερε ότι το περιστατικό κατήγγειλε η μητέρα του βρέφους προσθέτοντας πως στα τριάντα δύο (32) χρόνια της καριέρας του ως παιδοχειρουργός δεν έχει βρεθεί αντιμέτωπος με ένα τόσο συγκλονιστικό και αποτρόπαιο περιστατικό. Ωστόσο, αργότερα ο Εκτελεστικός Διευθυντής του Μακάρειου, Δρ. Ανδρέας Νεοφύτου, ο οποίος εξέτασε κι ο ίδιος το παιδί είχε δηλώσει ότι δεν μπορώ να πω ότι έγινε κακοποίηση, δεν φαίνεται να υπάρχει βιασμός, τόνισε. Προσθέτοντας ότι δεν μπορεί ν' αποκλείσει η ρήξη του παρθενικού υμένα να προκλήθηκε από ένα έντονο καθαρισμό της περιοχής ή από την τριβή. Υπάρχουν παιδιά, κατέληξε, που γεννιούνται με ρήξη του παρθενικού υμένα. Το βρέφος εξετάστηκε και από την ιατροδικαστή Ελένη Αντωνίου η οποία επιβεβαίωσε τη ρήξη του παρθενικού υμένα. Σημειώνεται ότι αυτή τη στιγμή το βρέφος έχει βγει από το Μακάρειο Νοσοκομείο, αφού η κατάσταση της υγείας του είναι καλή και μαζί με τη μητέρα του βρίσκονται στο Σπίτι του Παιδιού, που διαχειρίζεται η οργάνωση Hope for Children. Η υπόθεση διερευνάται από το ειδικό Γραφείο Καταπολέμησης της Βίας στην Οικογένεια του Αρχηγείου Αστυνομίας. Και σε μια άλλη εξέλιξη ο Υπουργός Υγείας διέταξε διοικητική έρευνα για να διαπιστωθεί εάν ακολουθήθηκε το πρωτόκολλο ως είθισται, αλλά και να διαπιστωθεί κατά πόσο οι δημόσιες τοποθετήσεις που έγιναν από ιατρό ήταν τεκμηριωμένες σχετικά με την υπόθεση στην οποία διαπιστώθηκε ρήξη παρθενικού υμένα».

[...] Ακολούθησαν δηλώσεις του Μάριου Νικολάου, Κοινωνικού Λειτουργού του Hope for Children.

- **Στ. Φλωρίδου:** «Για το ίδιο θέμα έχουμε στην τηλεφωνική γραμμή τον ιατροδικαστή Μάριο Ματσάκη» [...].
- **Στ. Φλωρίδου:** «Τι πιστεύετε ότι μπορεί να συνέβη στο παιδί; Και γιατί από την πρώτη στιγμή είχατε αμφιβολία αν πρόκειται για υπόθεση σεξουαλικής κακοποίησης;»
- **Μάριος Ματσάκης:** «Καταρχάς να κάνω μια διόρθωση. Εγώ δεν μίλησα για σεξουαλική κακοποίηση αν είχαμε ή όχι. Εγώ μίλησα για βιασμό».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι».
- **Μάριος Ματσάκης:** «Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ της σεξουαλικής κακοποίησης και του βιασμού. Αυτό έτσι προκαταρκτικά».
- **Στ. Φλωρίδου:** «**Άρα αποκλείεται το ενδεχόμενο για βιασμό βασικά.**»
- **Μ. Ματσάκης:** «Ακούστε. Ένα λεπτό, να σας πω πρώτα τι συνέβηκε πρώτα και μετά κάντε μου ό,τι ερώτηση θέλετε».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Παρακαλώ».
- **Μ. Ματσάκης:** «Εγώ χθες κατακλύστηκα από τηλεφωνήματα και είδα στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ότι υπήρξε βιασμός ενός πεντάμηνου βρέφους. Ακολούθως, άκουσα τα Δελτία Ειδήσεων κι άκουσα τις πληροφορίες που εδόθησαν. Ότι το παιδί δεν έφερε σοβαρές κακώσεις κι ότι μάλιστα πήγε σπίτι του. Από αυτά και μόνο εγώ είπα, απάντησα στους δημοσιογράφους ότι η άποψή μου είναι ότι δεν υπήρξε βιασμός αυτού του παιδιού. Αυτή ήταν η εμπλοκή μου. Η μόνη εμπλοκή που έκανα. Τώρα, απ' εκεί και πέρα. Αντιλαμβάνομαι ότι βγήκε ένας γιατρός από την ομάδα του Νοσοκομείου που εξετάστηκε το παιδί και είπε ότι υπήρξε βιασμός. Σήμερα βγήκε άλλος γιατρός από το ίδιο Νοσοκομείο και είπε ότι δεν υπήρξε βιασμός. Ε, αντιλαμβάνεστε ότι το θέμα είναι το εξής. Ποια εμπιστοσύνη μπορούμε να έχουμε στις ομάδες αυτές που διερευνούν αυτά τα περιστατικά; Ποια εμπιστοσύνη μπορούμε να έχουμε; Είτε εμείς οι πολίτες είτε οι άνθρωποι οι οποίοι υποψιάζονται ότι μπορεί να υπάρχει κάποιο θέμα με τα παιδιά τους, ή η Αστυνομία ή τα Δικαστήρια. Αυτό είναι το μεγάλο θέμα σήμερα που πρέπει να προβληματίσει όλους τους αρμοδίους.

Αλλά επειδή συνήθως όλοι οι αρμόδιοι προβληματίζονται, αλλά τίποτα δεν γίνεται στην εφαρμογή ή πολύ λίγο γίνεται, έτσι θα γίνει και τώρα».

- **Στ. Φλωρίδου:** «Την ευθύνη, κ. Ματσάκη, φέρει ο ίδιος γιατρός που έκανε τις δηλώσεις αυτές;»
- **Μ. Ματσάκης:** «Δεν ξέρω ποιος φέρει την ευθύνη. Εγώ ξέρω ότι υπάρχει ένα σύστημα και μια διαδικασία διερεύνησης αυτών των υποθέσεων. Κι αυτή η διερεύνηση δεν πήγε σωστά, αυτό είναι το θέμα».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι, εσείς δηλώνετε με βεβαιότητα ότι δεν έχει γίνει βιασμός».
- **Μ. Ματσάκης:** «Μα, κυρία Φλωρίδου, δεν χρειάζεται να είναι κανείς ιατροδικαστής για να πει αυτό το πράγμα. Φανταστήκατε να γίνει ένας βιασμός από ένα ενήλικα σε ένα βρέφος πέντε μηνών και να μην υπάρχουν σοβαρές κακώσεις; Εδώ όταν γίνεται αυτό το πράγμα έχουμε σοβαρότατες κακώσεις και πιθανό θάνατο του βρέφους. Ε, δεν έγινε αυτό το πράγμα. Είναι δηλαδή κοινή λογική. Δεν χρειάζεται να είσαι σπουδασμένος ιατροδικαστής για να πεις ότι δεν υπήρξε αυτό το πράγμα».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι, απλά επειδή πολλοί ισχυρίζονται, κ. Ματσάκη, ότι εσείς δεν έχετε εξετάσει ο ίδιος το παιδί».
- **Μ. Ματσάκης:** «Ε, κοιτάξτε. Εάν βγει μια ανακοίνωση ότι πέθανε κάποιος από πυροβολισμό με πυροβόλο όπλο και μετά ανακοινωθεί ότι δεν βρέθηκαν πάνω του πληγές από όπλο, από σφαίρα, χρειάζεται να τον εξετάσει κανείς για να πει ότι δεν πυροβολήθηκε;».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι. κ. Ματσάκη έχετε υποδείξει ότι το βρέφος πρέπει να υποβληθεί σε νέα σειρά εξετάσεων από άλλη ομάδα γιατρών, μπορείτε να γίνεται πιο σαφής;».
- **Μ. Ματσάκης:** «Σαφέστατα. Εάν η πρώτη εξέταση έκανε αυτά που έγιναν δηλαδή υπάρχει αμφισβήτηση, πλέον, άλλα λέει ένας άλλα λέει άλλος, έπρεπε άμεσα να διαταχθεί η νέα εξέταση από άλλη ομάδα [...]. Για να διορθωθεί και το θέμα της εμπιστοσύνης. Δηλαδή να ξέρουμε ότι υπάρχει και δεύτερος τρόπος να εξακριβώσουμε κάποια πράγματα».

- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι, βεβαίως. Γιατί χθες ακούστηκαν πάρα πολλά, στοχοποιήθηκαν τα άτομα αυτά, η οικογένεια αυτή...».
- **Μ. Ματσάκης:** «Κοιτάχτε, εγώ, για να σας πω την αλήθεια, μετά από αυτό που συνέβηκε δεν έχω εμπιστοσύνη σε κανένα από τα ευρήματα που ανακοίνωσε αυτή η ομάδα ότι έγινε. Ακούστηκε για ρήξη παρθενικού υμένα και λοιπά. Εγώ δεν έχω καμία εμπιστοσύνη. Είναι σαν να μην έγινε. Είναι μη γενομένη η εξέταση αυτή για μένα σαν ιατροδικαστή. Δεν έγινε καμία εξέταση».

[...]

- **Στ. Φλωρίδου:** «**Με ενημερώνουν οι συνάδελφοι στο κοντρόλ, κ. Ματσάκη, ότι παίρνει τηλέφωνο ο κόσμος και ρωτάει εσείς τι πιστεύετε ότι έγινε. Προήλθε η ρήξη του..η ρήξη αυτή από έντονο καθαρισμό ή μπορεί..».**
- **Μ. Ματσάκης:** «Εγώ δεν συζητάω για τίποτα. Εγώ απλώς λέω ότι δεν υπήρξε βιασμός. Αυτό λέω. Εγώ όπως σας είπα προηγουμένως καταρχάς δεν θεωρώ δεδομένο οποιοδήποτε εύρημα αυτής της ομάδας. Τη θεωρώ ότι δεν έγινε καμία εξέταση. Η θέση μου αυτή είναι».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Μπορεί να ισχύει γενικά αυτό που είπε ο Δόκτωρ Νεοφύτου ότι κάποια παιδιά γεννιούνται με ρήξη του παρθενικού υμένα;»
- **Μ. Ματσάκης: (γελάει)** «Τώρα θα... Ακούστε να σας πω. Τώρα κάνουμε συζητήσεις οι οποίες είναι ανώφελες και ανούσιες σε εισαγωγικά, με κάθε σεβασμό. Χωρίς να το λέω για σας».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι, γελάτε αλλά, είναι δήλωση...»
- **Μ. Ματσάκης:** «Δεν είναι θέμα, δεν ήταν θέμα αυτό να το συζητάμε από τηλεφώνου. Υπάρχουν χίλια δυο πράγματα...».
- **Στ. Φλωρίδου:** «Ναι, απλά είναι δήλωση όμως κ. Ματσάκη αυτή του Εκτελεστικού Διευθυντή του Μακάρειου Νοσοκομείου. Ότι κάποια παιδιά μπορεί να γεννηθούν με ρήξη του παρθενικού υμένα».
- **Μ. Ματσάκης:** «Ναι, μπορεί να γεννηθούν και χωρίς υμένα. Μπορούν να γεννηθούν με ελλιπή υμένα. Δηλαδή δεν είναι θέμα αυτό προς συζήτηση. Αυτά τα πράγματα τα

γνωρίζουν οι ιατροδικαστές από την πρώτη μέρα που πάνε στην ειδίκευση. Να συζητάμε τώρα πράγματα. Τι να σας πω δηλαδή, αισθάνομαι άσχημα καν που τα συζητάω. Αλλά αυτός ο τρόπος, αυτός ο χειρισμός που έγινε ήταν για μένα λάθος και είναι σαν να μη συνέβηκε ως προς τα ευρήματα. Γι' αυτό λέω πρέπει να γίνει εκ νέου, έπρεπε να είχε γίνει ήδη εκ νέου εξέταση από άλλη ομάδα».

- **Στ. Φλωρίδου:** «Και είστε σίγουρος ότι εάν γίνει εκ νέου εξέταση θα είναι διαφορετικά τα ευρήματα;»
- **Μ. Ματσάκης:** «Ως προς το βιασμό έχω ήδη πει τη θέση μου. Για τα άλλα δεν ξέρω. Θα φανεί. Πώς να ξέρω; Αφού δεν έκανα, δεν είδα άλλη εξέταση, δεν άκουσα ευρήματα, δεν είδα από μόνος μου. Αλλά ως προς τον βιασμό δεν έχω καμία επιφύλαξη, το λέω, δεν έγινε βιασμός. Χωρίς να δω το παιδί, από τις πληροφορίες μόνο που ακούστηκαν, που είναι σαφέστατο. Και σας είπα το παράδειγμα προηγουμένως με τον πυροβολισμό [...]».

Σύμφωνα με επιστολή του Υπεύθυνου του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Αστυνομίας Κύπρου, Ανδρέα Αγγελίδη, προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ημερομ. **21.03.2019**, το Γραφείο Τύπου «σε καμία περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση» **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α)**.

Περαιτέρω, στις **20.02.2019** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα και τη σοβαρότητα του περιστατικού, είχε αποστείλει **Εγκύκλιο υπ' αριθμό 4/2019** στους τηλεοπτικούς οργανισμούς, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν το εν λόγω θέμα με το δέοντα σεβασμό και ευαισθησία και ν' αποφύγουν την αναφορά σε αχρείαστες πληροφορίες **(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β)**.

9. Στις **21.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος «**Top Story**» **ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιού («πεντάμηνο βρέφος οικογένειας από τη Σομαλία, το οποίο διαπιστώθηκε προχθές με ρήξη παρθενικού υμένας) που πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

10. Στις **21.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος «**Top Story**» ρεπορτάζ με θέμα «**πεντάμηνο βρέφος οικογένειας από τη Σομαλία, το οποίο διαπιστώθηκε προχθές με ρήξη παρθενικού υμένα**», όπου μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου που εμπλέκεται σε αστυνομική διαδικασία, κατά παράβαση του Κανονισμού **32(3)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 8.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του, κ. Αχιλλέα Δημητρίου, ημερομ. **19.09.2019**, απέστειλε τις θέσεις και τις απόψεις του για την παρούσα υπόθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Γ. Διευθυντή του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης των εν λόγω προγραμμάτων κρίνουμε ότι:

Ο τηλεοπτικός οργανισμός στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00 – 15:00**, στο πλαίσιο του ενημερωτικού προγράμματος «**Top Story**», μετέδωσε ρεπορτάζ για «**πεντάμηνο βρέφος που υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα**»:

- που δεν διεπότην από την αρχή του σεβασμού του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του.
- με αναφορά στον πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.
- κατά το οποίο μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. 2 - 4 της παρούσας απόφασης).

Ο τηλεοπτικός οργανισμός στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **19:30 – 21:00**, στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Capital News**», μετέδωσε ρεπορτάζ με θέμα «**τη ρήξη παρθενικού υμένα**» και τη «**σεξουαλική κακοποίηση βρέφους πεντάμηνου βρέφους**»:

- που δεν διεπóταν από την αρχή του σεβασμού του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του.
- που είχε θέμα τη βία εναντίον παιδιού και πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία.
- με αναφορά στον πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.
- κατά το οποίο μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. 5 - 7 της παρούσας απόφασης).

Ο τηλεοπτικός οργανισμός στις **21.02.2019**, μεταξύ των ωρών **13:00-15:00**, στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «**Top Story**», μετέδωσε **ρεπορτάζ με θέμα «πεντάμηνο βρέφος της οικογένειας από τη Σομαλία, το οποίο διαπιστώθηκε προχθές με ρήξη παρθενικού υμένα»:**

- που δεν διεπóταν από την αρχή του σεβασμού του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του.
- που είχε θέμα τη βία εναντίον παιδιού και πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία.
- κατά το οποίο μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. 8 - 13 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εκτίθενται στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του οργανισμού, ημερομ. **19.09.2019**, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Η Αρχή αποδέχεται την απολογία του οργανισμού και αναμένει ότι θα γίνουν «αυστηρές συστάσεις σε όλο το Δημοσιογραφικό Τμήμα σε ανάλογες περιπτώσεις» ώστε «να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να αποφεύγονται οποιαδήποτε λάθη και ιδιαίτερα παρόμοιας φύσεως», όπως αναφέρεται στην πιο πάνω επιστολή του Γ. Διευθυντή του οργανισμού. Παρόλο που η Αρχή δεν εξετάζει στην παρούσα υπόθεση πιθανές παραβάσεις που αφορούν στην ακρίβεια και/ή την αντικειμενικότητα και κατανοεί ότι η κύρια πληροφόρηση για τα

σχετικά ρεπορτάζ προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τον αρμόδιο γιατρό και ο οργανισμός βασίστηκε στην αξιοπιστία των δηλώσεων αυτών, εντούτοις, επισημαίνει ότι η διάψευση εκ των υστέρων των αναφορών περί σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού του βρέφους αποδεικνύει ότι οι οργανισμοί πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στο υλικό που μεταδίδουν και θα πρέπει να διερευνούν και να διασταυρώνουν την όποια πληροφορία, ακόμα κι αν αυτή προέρχεται από πηγή «πέραν πάσης αμφιβολίας». Επιπλέον, με αφορμή το συγκεκριμένο συμβάν, οι οργανισμοί θα πρέπει να αναθεωρήσουν το τι αποτελεί είδηση, οφείλοντας να φιλτράρουν με μεγαλύτερη προσοχή τον όγκο των πληροφοριών που φτάνουν κοντά τους, ξεχωρίζοντας τι αξίζει και πρέπει να μεταδοθεί, από αυτά που δεν έχουν καμία χρησιμότητα στην ενημέρωση, παρά μόνο ανήκουν στις ειδήσεις της κλειδαρότρυπας που παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή ανθρώπων και δη ανηλίκων και τρέφουν κοινωνικό κουτσομπολιό, στις πλάτες δυστυχώς των ανθρώπων που εμπλέκονται στις εκάστοτε υποθέσεις. Επί του προκειμένου, ο οργανισμός δημοσιοποίησε ένα θέμα που δεν έπρεπε καν να καλυφθεί στην ειδησεογραφία και μάλιστα τη στιγμή που η Αστυνομία προσπαθούσε να το διερευνήσει διακριτικά, με όλα τα ενδεχόμενα να εξετάζονται και με τους αρμόδιους φορείς (ήτοι την Αστυνομία και την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού) να καλούν εξ αρχής τους οργανισμούς να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στις αναφορές και γενικότερα στην παρουσίαση του θέματος. Ο οργανισμός με την πληροφορία και μόνο «της ρήξης παρθενικού υμένα σε 5μηνο βρέφος» ζήτησε αμέσως δηλώσεις στη βάση της αιωρούμενης υποψίας ότι το μωρό υπέστη κακοποίηση, με την παρουσιάστρια να ερωτά «ενδεχομένως να πρόκειται για υπόθεση παιδικής πορνογραφίας;». Επιπλέον, έγινε αποκάλυψη βασικών πτυχών της κατάθεσης της μητέρας στην Αστυνομία εκ των οποίων ότι: «Η μητέρα του βρέφους ισχυρίστηκε στους γιατρούς πως είχε δείξει στον σύζυγό της πώς να καθαρίζει το παιδί και ίσως αυτός στην προσπάθειά του να του προκάλεσε ζημιά».

Ακόμα και στις περιπτώσεις που οι πληροφορίες προέρχονται από δηλώσεις κάποιου επισήμου με αρμοδιότητα να μιλήσει για το θέμα ή των γονέων/κηδεμόνων του παιδιού, δεν πρέπει να δημοσιεύονται εάν αυτές αποκαλύπτουν την ταυτότητα του παιδιού, επεμβαίνουν στην ιδιωτική του ζωή, δεν σέβονται την αξιοπρέπειά του και το στιγματίζουν. Σε ό,τι αφορά στη συγκεκριμένη υπόθεση, δεν αφορούσε το κοινό ο διαρρηγμένος παρθενικός υμένας ενός πεντάμηνου βρέφους, παρά μόνο ήταν μια σαφής παραβίαση της ιδιωτικής ζωής του ιδίου και της οικογένειάς του. Ορθώς ο κ. Ματσάκης απαντώντας στις επίμονες ερωτήσεις της παρουσιάστριας του προγράμματος «Top Story», Στ. Φλωρίδου («Top Story», ημερομ. 21.02.2019), για το πώς επήλθε η ρήξη του παρθενικού υμένα του παιδιού, ανέφερε, ανάμεσα σε άλλα, τα εξής: «Τώρα κάνουμε συζητήσεις οι οποίες είναι ανώφελες και ανούσιες σε εισαγωγικά, με κάθε σεβασμό. Χωρίς να το λέω για σας [...]. Δεν είναι θέμα, δεν ήταν θέμα αυτό να το συζητάμε από τηλεφώνου. Υπάρχουν χίλια δυο πράγματα [...]. Ναι, μπορεί να γεννηθούν και χωρίς υμένα. Μπορούν να γεννηθούν με ελλιπή υμένα. **Δηλαδή δεν είναι**

Θέμα αυτό προς συζήτηση. Αυτά τα πράγματα τα γνωρίζουν οι ιατροδικαστές από την πρώτη μέρα που πάνε στην ειδίκευση. Να συζητάμε τώρα πράγματα. **Τι να σας πω δηλαδή, αισθάνομαι άσχημα καν που τα συζητάω».**

Εν πάση περιπτώσει, ακόμα κι όταν ένα θέμα δικαιολογείται από τις εξαιρετικές περιστάσεις του ότι χρήζει δημοσιοποίησης ή δημοσιογραφικής κάλυψης θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή και πάντοτε με πλήρη σεβασμό όλων των δικαιωμάτων κάθε παιδιού, του οποίου η περίπτωση προβάλλεται ή/και εμπλέκεται, ώστε να μην προκληθούν αρνητικές συνέπειες στη ζωή του όπως πόνος, στιγματισμός και παρεμβάσεις στην προσωπική του ζωή.

Οι Λειτουργοί των ΜΜΕ θα πρέπει να έχουν την Αρχή του Συμφέροντος του Παιδιού ως ένα από τα βασικά κριτήρια κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν παιδιά, εμπλέκονται παιδιά ή απευθύνονται σε παιδιά, ειδικά όσον αφορά τη θεματολογία αλλά και τον τρόπο παρουσίασης ενός θέματος. Η Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού είναι μια από τις τέσσερις βασικές αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού και καθορίζει ότι σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν το παιδί, είτε αυτές λαμβάνονται στη σφαίρα της δημόσιας είτε της ιδιωτικής ζωής, το συμφέρον του παιδιού πρέπει να είναι πρωταρχικής σημασίας.

Σε ό,τι αφορά στον πατέρα, παρά το γεγονός ότι σε όλες τις υπό αναφορά μεταδόσεις έγινε λόγος ότι ο πατέρας αρνείται κάθε ανάμιξη, εντούτοις ο τρόπος με τον οποίο έγινε η χρήση της γλώσσας σε σχέση με την εμπλοκή του πατέρα, αφήνει υπονοούμενα περί ενοχής του: **«ΣΟΚ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ – 5ΜΗΝΟ ΒΡΕΦΟΣ ΥΠΕΣΤΗ ΡΗΞΗ ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΥ ΥΜΕΝΑ – ΣΥΝΕΛΗΦΘΗ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ»**, **«Ερωτήματα προκαλούνται στους ανακριτές αναφορικά με την άγνοια του υπόπτου για τη διεύθυνση της κατοικίας του, με την Αστυνομία ν' αναζητεί τον χώρο διαμονής του.** Ο ύποπτος πατέρας οδηγήθηκε το πρωί ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, το οποίο διέταξε την κράτησή του για πέντε ημέρες. Ο ύποπτος αναμένεται να ανακριθεί εκ νέου, όπως και η μητέρα του βρέφους, ενώ οι έρευνες της Αστυνομίας συνεχίζονται».

Η Αρχή επισημαίνει, επίσης, ότι αναφέρθηκε η εθνοτική καταγωγή των γονέων του παιδιού («Το παιδί είναι Σομαλών γονιών») με ενδεχόμενο τον στιγματισμό του παιδιού και της οικογένειάς του, λαμβάνοντας υπόψη τη μικρή εθνοτική ομάδα Σομαλών που υπάρχουν στην Κύπρο. Η Αρχή διερωτάται γιατί ο οργανισμός ανέφερε αυτό το στοιχείο και πώς αυτό προσέφερε στην είδηση. Η εν λόγω αναφορά οδηγούσε σε ενδεχόμενη αποκάλυψη της ταυτότητας του πεντάμηνου παιδιού και επίσης, συντήρησε ρατσιστικά στερεότυπα μαζί με τα υπονοούμενα περί ενοχής του πατέρα.

Η Αρχή συστήνει στον οργανισμό όπως επισύρει την προσοχή των Λειτουργών του στις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (πρόνοιες για σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, της αξιοπρέπειάς και της δίκαιης και ορθής μεταχείρισης κάθε προσώπου) και **στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας**, που προνοεί ότι «Τα ΜΜΕ και οι λειτουργοί των υποχρεούνται να τηρούν τις πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Παιδί» (άρθρο 11). Περαιτέρω, ένας χρήσιμος οδηγός για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στο παιδί είναι η έκδοση της UNICEF, που εξέδωσε στην Κύπρο η Επίτροπος Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού με τίτλο **«Τα ΜΜΕ και τα Δικαιώματα των Παιδιών. Ένας οδηγός για δημοσιογράφους»**.

Τέλος, η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος των ΜΜΕ γενικότερα ως προς την ευαισθητοποίηση του κοινού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων είναι ουσιώδης και οι δημοσιογράφοι δεν μπορούν παρά να είναι σύμμαχοι των υπηρεσιών που αγωνίζονται γι' αυτό, τονίζει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι πολύ προσεκτικοί και να μην δημοσιεύουν βεβιασμένα και αβασάνιστα ειδήσεις για τα συγκεκριμένα θέματα, προκειμένου να προληφθούν περιπτώσεις όπως η προκειμένη. Επιπλέον, η κάλυψη του οργανισμού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης δεν μπορεί να περιορίζεται σε συγκεκριμένα περιστατικά, τα οποία διοχετεύουν, μάλιστα, στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανηλίκων και τους επαναθυματοποιούν. Με αυτό τρόπο ενδεχομένως θα αποθαρρυνθούν άλλα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης από το να καταγγείλουν την περίπτωση τους, φοβούμενα ότι η ιδιωτική τους ζωή θα εκτεθεί στα ΜΜΕ. Ή θα αποθαρρυνθούν πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος παιδιών, οι οποίοι υποψιάζονται ότι οι ανήλικοι είναι ενδεχόμενα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, από του να προβούν σε καταγγελία φοβούμενα ότι η καταγγελία τους θα διαρρεύσει στα ΜΜΕ. Η συζήτηση για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι καλύτερο να τοποθετηθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, με τη φιλοξενία εξειδικευμένων επαγγελματιών που μπορούν να αναφερθούν στη σχετική νομοθεσία, στα χαρακτηριστικά των περιστατικών, σε στατιστικά, στους τρόπους πρόληψης και στις συνέπειες για τα θύματα. Θα μπορούν να δώσουν, έτσι, πληροφορίες σχετικά με το τί πρέπει να κάνει κάποιος όταν υποψιάζεται ότι μια ανήλικη/ος είναι θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς πρέπει να αντιδράσει όταν του εξομολογηθεί μια ανήλικη/ος ότι έπεσε θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς στηρίζουμε τα θύματα. Στο πλαίσιο αυτών των συζητήσεων μπορούν να τοποθετηθούν συγκεκριμένες ιστορίες και περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, τα οποία έχουν εξακριβωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας ως τέτοια, εφόσον έχει προστατευθεί η ταυτότητα των παιδιών.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχεία 1, 4, 8)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **24(2)(ε) (υποστοιχεία 5 και 9), 28(1) (υποστοιχεία 2 και 6) και, 32(3)(δ) (υποστοιχεία 3, 7 και 10)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και / ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
1478 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 05.26.002
Τηλ: 22808067
Φαξ: 22808597
Email: pressoffice@police.gov.cy

21 Μαρτίου, 2019

Κυρία
Χρύσω Παντοπίου
Λειτουργό Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου
c.pantopiou@crtv.org.cy,

Αξιότιμη κα Παντοπίου,

Μετάδοση πληροφοριών αναφορικά με την υπόθεση πιθανής
κακοποίησης 5μηνου βρέφους

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2019, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων Αρχηγείου Αστυνομίας σε καμία περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση.

2. Η Αστυνομία, μέσω του Γραφείου Τύπου, στο πλαίσιο της συνεργασίας μας με αρκετούς δημοσιογράφους, είχε προβεί σε φιλικές υποδείξεις προς αυτούς, όπως χειριστούν το θέμα με υπευθυνότητα λόγω της φύσεως και της ευαισθησίας του.

3. Περαιτέρω, ως Εκπρόσωπος Τύπου της Αστυνομίας είχα στις 21/02/2019 προβεί σε ανάρτηση στο twitter ως ακολούθως: "Η Αστυνομία

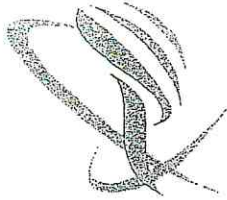
συνεχίζει τη διερεύνηση της υπόθεσης που αφορά το πεντάμηνο βρέφος με κάθε σοβαρότητα. Λόγω της ευαισθησίας του ζητήματος χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στις αναφορές και γενικότερα στην παρουσίαση του θέματος". Σχετική εκτύπωση της ανάρτησης επισυνάπτεται.

Με εκτίμηση,

Ανδρέας Αγγελίδης
Αστυνομός Β
Υπεύθυνος Γραφείου Τύπου
και Δημοσίων Σχέσεων

ΑΡΧΗ
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αρ. Εγκυκλίου 4/2019
Αρ. Φακ. 5.7.01(IV)

20 Φεβρουαρίου, 2019

ΚΑΤ' ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΜΕ ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΟ

Προς: Όλους τους Αδειούχους Ραδιοφωνικούς και Τηλεοπτικούς Οργανισμούς και το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Θέμα: Μετάδοση ρεπορτάζ και προγραμμάτων σε σχέση με την είδηση για σεξουαλική κακοποίηση βρέφους 5 μηνών

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα και τη σοβαρότητα του περιστατικού, αναμένει όπως οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί οργανισμοί αντιμετωπίσουν το εν λόγω θέμα με το δέοντα σεβασμό και ευαισθησία και όπως αποφευχθεί η αναφορά σε αχρείαστες πληροφορίες.

Η Αρχή επισύρει για ακόμη μια φορά την άμεση προσοχή σας στους Κανονισμούς 24(2)(δ) και 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), σύμφωνα με τους οποίους:

«Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:
(δ) μετάδοση τυχόν σκηνών (οπτικό και λεκτικό περιεχόμενο) ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική)
(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα την βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία».

Με εκτίμηση,

(Νεόφυτος Επαμεινώνδας)
Διευθυντής
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

κ.π.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι'

capital

Λεμεσός 19 Σεπτεμβρίου 2019

Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου
Για Διευθυντή

Κύριε,

Αναφορικά με την υπόθεση με αριθμό φακέλου 16/2019 (57-1) επιθυμώ να σας ενημερώσω τα πιο κάτω:

α) Εκφράζω εκ μέρους του Οργανισμού μας την ειλικρινή απολογία μας.

β) Έχω κάνει αυστηρές συστάσεις σε όλο το Δημοσιογραφικό Τμήμα σε ανάλογες περιπτώσεις να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να αποφεύγονται οποιαδήποτε λάθη και ιδιαίτερα παρόμοιας φύσεως .

Τελειώνοντας θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την άριστη συνεργασία μας με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Με εκτίμηση ,

Αγγέλος Δημητρίου
Γενικός Διευθυντής

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΛΗΦΘΗΚΕ ΣΤΙΣ: 20/9/19

- Υπεβολή έκθεσης / απόψεις
- Προωθήσατε
- Φάκελος στο γραφείο μου
- Με μίλησα με

Ναυτικά
Ημερ. 20/9/19

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 16/2019(57-1)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV»
(ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «GORNA SYSTEMS LTD»)

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 02 Οκτωβρίου 2019 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών 24(2)(ε), 28(1) και 32(3)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

24(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

28(1): «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

32(3) «Απαγορεύεται –

(δ) η δημοσιοποίηση των ονομάτων ανηλίκων που εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες και η μετάδοση οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατόν να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς τους».

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **25.11.2019** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός δεν υπέβαλε τις θέσεις/απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή επισημαίνει ότι η παρούσα υπόθεση θα πρέπει να λειτουργήσει ως μάθημα και ως δίδαγμα για τον χειρισμό παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον. Ο οργανισμός θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα θέματα που αφορούν ανήλικους και δη στα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης. Η ευαισθητοποίηση για τα θέματα αυτά δεν συνεπάγεται δημοσιοποίηση περιστατικών που βρίσκονται στο στάδιο της διερεύνησης και οπωσδήποτε δεν συνεπάγεται τη δημοσίευση πληροφοριών που αποκαλύπτουν την ταυτότητα του παιδιού, επεμβαίνουν στην ιδιωτική του ζωή, δεν σέβονται την αξιοπρέπειά του και το στιγματίζουν.

Είναι σαφές ότι για να ευαισθητοποιηθεί το κοινό δεν χρειάζεται να ακούσει περιττές λεπτομέρειες, όπως είναι η συζήτηση για τον παρθενικό υμένα ενός πεντάμηνου βρέφους. Ορθώς ο κ. Ματσάκης απαντώντας στις επίμονες ερωτήσεις της παρουσιάστριας του προγράμματος «Top Story», Στ. Φλωρίδου («Top Story», ημερομ. 21.02.2019), για το πώς επήλθε η ρήξη του παρθενικού υμένα του παιδιού, ανέφερε, ανάμεσα σε άλλα, τα εξής: «Τώρα κάνουμε συζητήσεις οι οποίες είναι ανώφελες και ανούσιες σε εισαγωγικά, με κάθε σεβασμό. Χωρίς να το λέω για σας [...]. Δεν είναι θέμα, δεν ήταν θέμα αυτό να το συζητάμε από τηλεφώνου. Υπάρχουν χίλια δυο πράγματα [...]. Ναι, μπορεί να γεννηθούν και χωρίς υμένα. Μπορούν να γεννηθούν με ελλιπή υμένα. Δηλαδή δεν είναι θέμα αυτό προς συζήτηση. Αυτά τα πράγματα τα γνωρίζουν οι ιατροδικαστές από την πρώτη μέρα που πάνε στην ειδικευση. Να συζητάμε τώρα πράγματα. Τι να σας πω δηλαδή, αισθάνομαι άσχημα καν που τα συζητάω».

Η Αρχή επισημαίνει, επίσης, ότι ο οργανισμός αναφέρθηκε στην εθνοτική καταγωγή των γονέων του παιδιού («Το παιδί είναι Σομαλών γονιών», «Οι γονείς του βρέφους κατάγονται από τη Σομαλία», «πεντάμηνο βρέφος οικογένειας από τη Σομαλία) με ενδεχόμενο τον στιγματισμό του παιδιού και της οικογένειάς του, λαμβάνοντας υπόψη τη μικρή εθνοτική ομάδα Σομαλών που υπάρχουν στην Κύπρο. Η εν λόγω αναφορά, που δεν προσέφερε στην είδηση, οδηγούσε σε ενδεχόμενη αποκάλυψη της ταυτότητας του πεντάμηνου παιδιού και επίσης, συντήρησε ρατσιστικά στερεότυπα μαζί με τα υπονοούμενα περί ενοχής του πατέρα.

Ως προς την δημοσιοποίηση ή όχι της είδησης, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο οργανισμός δημοσιοποίησε ένα θέμα που δεν έπρεπε καν να καλυφθεί στην ειδησεογραφία και μάλιστα τη στιγμή που η Αστυνομία προσπαθούσε να το διερευνήσει διακριτικά, με όλα τα ενδεχόμενα να εξετάζονται και με τους αρμόδιους φορείς (ήτοι την Αστυνομία και την Επίτροπο Προστασίας

των Δικαιωμάτων του Παιδιού) να καλούν εξ αρχής τους οργανισμούς να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στις αναφορές και γενικότερα στην παρουσίαση του θέματος.

Εν πάση περιπτώσει, ακόμα κι όταν ένα θέμα δικαιολογείται από τις εξαιρετικές περιστάσεις του ότι χρήζει δημοσιοποίησης ή δημοσιογραφικής κάλυψης θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή και πάντοτε με πλήρη σεβασμό όλων των δικαιωμάτων κάθε παιδιού, του οποίου η περίπτωση προβάλλεται ή/και εμπλέκεται, ώστε να μην προκληθούν αρνητικές συνέπειες στη ζωή τους όπως πόνος, στιγματισμός και παρεμβάσεις στην προσωπική του ζωή. Η Αρχή του Συμφέροντος του Παιδιού, όπως επισημαίνεται στην απόφαση της Αρχής ημερομ. 2.10.2019, θα πρέπει να αποτελεί ένα από τα βασικά κριτήρια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, όπου τα θέματα αφορούν παιδιά, εμπλέκονται παιδιά ή απευθύνονται σε παιδιά, ειδικά όσον αφορά στη θεματολογία, αλλά και τον τρόπο παρουσίασης ενός θέματος.

Τέλος, η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος των ΜΜΕ γενικότερα ως προς την ευαισθητοποίηση του κοινού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων είναι ουσιώδης επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 02.10.2019, ότι η κάλυψη του οργανισμού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης δεν μπορεί να περιορίζεται σε συγκεκριμένα περιστατικά, τα οποία διοχετεύουν, μάλιστα, στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανηλίκων και τους επαναθυματοποιούν. Με αυτό τρόπο ενδεχομένως θα αποθαρρυνθούν άλλα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης από το να καταγγείλουν την περίπτωση τους, φοβούμενα ότι η ιδιωτική τους ζωή θα εκτεθεί στα ΜΜΕ. Ή θα αποθαρρυνθούν πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος παιδιών, οι οποίοι υποψιάζονται ότι οι ανήλικοι είναι ενδεχόμενα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, από το να προβούν σε καταγγελία φοβούμενα ότι η καταγγελία τους θα διαρρεύσει στα ΜΜΕ. Η συζήτηση για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι καλύτερο να τοποθετηθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, με τη φιλοξενία εξειδικευμένων επαγγελματιών που μπορούν να αναφερθούν στη σχετική νομοθεσία, στα χαρακτηριστικά των περιστατικών, σε στατιστικά, στους τρόπους πρόληψης και στις συνέπειες για τα θύματα. Θα μπορούν να δώσουν, έτσι, πληροφορίες σχετικά με το τί πρέπει να κάνει κάποιος όταν υποψιάζεται ότι μια ανήλικη/ος είναι θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς πρέπει να αντιδράσει όταν του εξομολογηθεί μια ανήλικη/ος ότι έπεσε θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς στηρίζουμε τα θύματα. Στο πλαίσιο αυτών των συζητήσεων μπορούν να τοποθετηθούν συγκεκριμένες ιστορίες και περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, τα οποία έχουν εξακριβωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας ως τέτοια, εφόσον έχει προστατευθεί η ταυτότητα των παιδιών.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις που έγιναν στις 20.2.2019 και 21.2.2019 κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις 20.2.2019 το διοικητικό πρόστιμο των €5.000 ως εξής:

- Για την παράβαση του Κανονισμού 28(1) (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €1250.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 32(3)(δ) (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €1250.
- Για την παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 3, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 24(2)(ε) (υποστοιχείο 5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €500.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 28(1) (υποστοιχείο 6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €1000.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 32(3)(δ) (υποστοιχείο 7) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €1000.
- Για την παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 4) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 7, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις 21.2.2019 το διοικητικό πρόστιμο των €4.000 ως εξής:

- Για την παράβαση του Κανονισμού 24(2)(ε) (υποστοιχείο 9) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 32(3)(δ) (υποστοιχείο 10) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.
- Για την παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 8) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 10, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €9.000 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή εφιστά την προσοχή του οργανισμού στο ότι δεν θα διστάσει να επιβάλει αυστηρότερες κυρώσεις σε περίπτωση που ο οργανισμός επαναλάβει παρόμοιας φύσεως παραβάσεις.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.